

molze. Tako bode kmalu izgubila mleko, potem naj se pa zopet bolje krmi, da se prej zopet opomore.

Kadar se je prase odstavilo, ni vse eno, kaka hrana se mu daje. Če se prase prav ne krmi, ima kmetovalec gotovo škodo. Prve dni praseta ne marajo jesti in zaradi tega nekoliko shujšajo. Da se jim pa preveč hrana hipoma ne premeni in da v rasti preveč ne zastanejo, dobro je, da se k hrani, katero dobivajo, prideva nekaj posnetega ali kislega gorkega mleka in da se jim sploh več tednov daje gorka jed. Dalje če dobivajo mleka, bolje uspevajo. V mleko se lahko primeša ječmeneve, ovsene ali koruzne debele moke, lanenih prg (preš) ali kuhanega sočivja, da je hrana kolikor moči tečna.

Če so se na ta način polagoma navadila druge hrane, daje naj se jim tečna, močna krma, da hitro rastejo in se ugodno razvijajo. Če pa dobivajo premalo in preslabe krme, kakor krompirja, pese, repe, rženih otrobov, listja itd., rastejo le počasi, dobe dolgo glavo, suh vrat, ozek, oster hrbet, ozek križ in čok, dolge noge, suha pleča in stegna, iz kratka: tako obliko, da ni pričakovati, da bi kedaj imeli dosti mesa in bi se kedaj dali dobro opitati. Prasiči, ki so mladi imeli dosti jesti, odebele se tudi pozneje lahko, nasproti se pa prasiči, ki so mladi imeli preslabo hrano, ne dajo zrediti in odebeliti. Da bode prase hitro in lepo raslo, dajati se mu mora krma, ki ima v sebi dosti sestavin, iz katerih se narejajo kosti in meso, to je mnogo fosfernokislega apna in proteina. Teh sestavin je pa posebno dosti v mleku, sladkem in kislem, v sočivji, raznih žitih, lanenih prgah, zeleni detelji in grašici, ne pa v krompirji, pesi, repi itd., s katerimi nekateri gospodarji skoro izključno krmijo praseta.

Mazanje platišč s petrolejem.

Tovarnar kmetijskih strojev poročal je v klubu ob M. o ravno tako dobrem, kakor enostavnem, a maloznanem sredstvu za varstvo voznih koles.

Na razstavi tovarnarja, ki izdeljuje samo vozna kolesa, zanimala sta posebno dve čisti navadni stari kolesi na novi osi. Kolesoma se je videlo, da sta od čisto navadnega kmetskega voza. Eno kolo se ni prav nič ločilo od kakega družega starega kolesa, drugemu se je poznalo, da je namazano s petrolejem ali s čim podobnim. Na vprašanje dal mi je navzočni zastopnik popolno pojasnilo. Najprej je snel platišče s prečko (špico), ker je bilo le rahlo pritrjeno, in mi pokazal, da je skozi in skozi napojeno s petrolejem. Ta novost je prišla iz Amerike, in kmetje v onem kraju že dolgo in uspešno tako ravnajo, in sicer na tale način:

Pločevinasto koritce ozke pa podolgate oblike, katerega dno je vzloženo in ima nogi na obeh konceh, postavi se pod prosto vrteče se kolo tako, da se kolo skoro dotika dna. Potem se koritce naliže z gorkim petrolejem, kolo pa kolikor mogoče počasi vrti. Že rab-

ljena kolesa tako hitro pijo olje, da se mora kmalu doliti. Kolo je tako dolgo vrteti, da se olje v koritci več ne manjša, kajti tedaj se je kolo olja popolnoma napilo, ali z drugimi besedami, vse luknjice so se napolnile z oljem.

Korist takega ravnanja je tako vidna, da o tem prav za prav še govoriti ni treba. Koliko da je polomljenih koles, počenih platišč, to je dovolj znano. Glavni vzrok tem škodam je voda, katere se napije kolo prve dni, ko se rabi.

Če pogledamo novo kolo za kmetijski voz, vidimo, naj si je kolo delal tudi najboljši kolar, da je pri skladnih platišč in pri prečkah mnogo potov za vstop vode, po kateri se kolo večidel leta suče, luknjice napolnijo se z vodo, solnce vodo zopet posuši, ali bolje, izlapi jo zopet. Mi pravimo, da je kolo jelo pokati, v resnici so se pa le izpraznili in povečali prostori, po katerih je bila voda. Tako se godi po leti.

Slabše je po zimi. Les se zopet napije vode. Kadar je dosti mrzlo, zmrzne voda, po malih razpokah se pokaže led, kateri se razteza, kodar se taje, in razžene les; kolo dobi več razpoke in ni več za rabo.

Kjer je olje, ne more biti voda; če se kolo namaže z oljem, zabrani se najhujšemu sovražniku lesa, vodi, da ne more do njega, in zaradi tega je opisano ravnanje koristno. Seveda se surovi petrolej, ki se priporoča za rabo, zaradi nizke cene, ne sme greti pri odprtem ognju in ne v odprti posodi; ravno tako se smejo z oljem mazati le lepo umita in suha kolesa, in gorko vreme je najpripravnejše za to delo, ki se mora vsako leto ponavljati.

Omeniti je še, da se les mora skozi in skozi napiti potroleja in da je dobro v nekaterih slučajih, če se do 50—60° razgretemu petroleju pridene nekaj kolofonija. Mazati s premogovim katranom ne pomaga nič.

Voda v čebelarstvu.

Znano je, da čebele potrebujejo mnogo vode za pravo sniporja, za razstapljanje kristalizovanega medu v satovji in za gašenje žeje. Zato pa vidimo, kako po leti po rahlem dežji po vsakovrstnih rastlinah srkajo vodne kaplje in jih nosijo domov. Ravno to delo opravljajo hitro, če se lesketa rosa po travi in drevji. Le redko pri tem opravilu pridne nosilke vodne zadene kaka nesreča. Drugače je pa, če dolgo ni rose in dežja, in morajo čebele po ribnikih, vodnjakih, jarkih ali pa še celo po rekah iskati vode. Mnogo jih pogine. Po leti se to sicer toliko ne opazi, ker slednji dan izleti na tisoče mladih čebel, ali pomladi je taka izguba jako občutna. Zalega se ravno o tem času po številu čebel. Če se število čebel manjša, manjšati se mora tudi zalega, ker se manjša število krmilk in valilk. Navadno največ čebel pogube pomladi panji, katerih zaloga obstoji iz kristalizovanega in strjenega medu. Če se po-